

Shtëpia Botuese "SHBLSH eRE"

Plani mësimor: FIZIKA 10 kurrikula bërthamë

Viti shkollor 2011- 2012

Plani mësimor bazohet në kurrikulën e miratuar nga MASH

Libri "Fizika 10" kurrikula bërthamë është hartuar në përputhje të plotë me programin mësimor të miratuar nga MASH

Linja 1		Orë mësimi	Objektiva të përgjithshëm	Synime të përgjithshme
Lëvizja dhe bashkëveprimi		50 orë	Nxënësi/ja zhvillon të kuptuarit e marrëdhënieve ndërmjet forcës dhe lëvizjes në dukuritë mekanike, termodinamike. Ai/ajo interpreton dhe zbaton marrëdhëniet ndërmjet shkencës dhe teknologjisë, planifikon dhe kryen matje të thjeshta, interpreton, vlerëson dhe zbaton rezultatet. Për të mbledhur informacionin dhe për ta paraqitur atë, nxënësi/ja përdor burime, mënyra dhe pajisje të ndryshme.	Të zhvillojë formimin e nxënësve në fushën e fizikës me syninin që ata të jenë të aftë të përmirësojnë jetën e tyre, të kuptojnë dhe zbatojnë proceset, mënyrat e të menduarit, qëndrimet dhe sjelljet, ndërsa hulumtojnë natyrën; të kuptojnë dhe zbatojnë njohuritë në jetën e përditshme. Të jenë të aftë të bëjnë hipoteza shkencore për një problem shkencor fizik që kanë ideuar vetë ose në grup. Kur nxënësit mësojnë se si të përdorin kërkimin shkencor dhe të shfrytëzojnë njohuritë për t'i dhënë përgjigje pyetjeve rreth natyrës dhe gjithësisë, ata pasurojnë njohuritë mbi natyrën, gjë që normalisht u sjell kënaqësi.
Blloku tematik	Titulli i mësimi	Orë mësimi	Objektivat për çdo orë mësimi	Detajimi i mëtejshëm i objektivave
Kërkimi shkencor. Madhësitë fizike. Vektorët (7orë)	1.1 Objekti i studimit të fizikës. Kërkimi shkencor në fizikë.	1	Nxënësi/ ja duhet: -Të identifikojë cili është objekti i studimit të fizikës. -Të zbatojë hapat e kërkimit shkencor në fizikë në situatë të thjeshta. -Të tregojë me shembuj lidhjen e fizikës me shkencat e tjera dhe zhvillimin e teknologjisë.	Nxënësi/ja duhet: -Të dijë etapat nëpër të cilat ka kaluar kërkimi shkencor në fizikë në shekuj. -Të dijë hapat e kërkimit shkencor në fizikë: përcaktimit të problemit kërkimor, mbledhja e të dhënave rreth kërkimit, formulimi i hipotezave, ideimi dhe realizimi i eksperimenteve, regjistrimi dhe analiza e të dhënave, nxjerrja e përfundimeve të kërkimit. -Të dijë lidhjet e fizikës me shkencat e tjera natyrore dhe teknikën e teknologjinë.
2	1.2 Madhësitë fizike dhe matja e tyre.	1	-Të tregojë ç'janë madhësitë fizike. -Të bëjë dallimin ndërmjet madhësive fizike themelore dhe të rrjedhura.	-Të dijë që të matësh një madhësi fizike do të thotë ta krahasosh atë me një madhësi tjetër të të njëjtit lloj të marrë si njësi matjeje. -Të dijë shtatë njësitë themelore të sistemit ndërkombëtar të njësive

			-të përdorë shumfishat dhe nënfishat e njësive të madhësive fizike.	SI: metri (m) , kilogrami (kg), sekonda (s), amperi(A), grada Kelvin (K), moli (mol), kandela (cd).
3	1.3 Gabimet në matje. Vlerësimi i gabimit.	1	-Të identifikojë gabimin në matje, gabimin sistematik dhe të rastësishëm. -Të përcaktojë shkaqet e pasaktësisë në matje. -Të njehsojë vlerën mesatare, gabimin absolute, relative dhe në përqindje në një matje.	-Të dijë ç'është gabimi në matje, nga se shkaktohet ai. - Të tregojë ç'është gabimi sistematik dhe ai i rastësishëm. -Të dijë dhe të përcaktojë vlerën mesatare, gabimin absolut, relativ dhe në përqindje të madhësive fizike të matura. $x_{mes} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$ $GA = \frac{x_{max} - x_{min}}{2}$ $GR = \frac{\Delta x}{x_{mes}}$ $GP = \frac{\Delta x}{x_{mes}} 100\%$
4	1.3 Madhësitë skalare dhe vektoriale. Mbledhja dhe zbritja e vektorëve.	1	-Të bëjë dallimin ndërmjet madhësive skalare dhe vektoriale. -Të japë shembuj nga jeta e përditshme e madhësive skalare dhe vektoriale. -Të kryejë mbledhjen dhe zbritjen e vektorëve me metodën e trekëndëshit dhe paralelogramit në situata të ndryshme.	-Të dijë që madhësitë skalare përcaktohen vetëm nga vlera numerike (moduli) , kurse ato vektoriale përcaktohen nga vlera numerike dhe drejtimi i tyre. -Të mbledhë dhe të zbrisë dy ose më shumë vektorë me rregullën e trekëndëshit dhe të paralelogramit.
5	1.4 Zbërthimi i vektorëve. Mbledhja sipas përbërësve.	1	-Të kryejë zbërthimin e një vektori sipas dy drejtimeve pingule. -Të kryejë mbledhjen e vektorëve me metodën e përbërësve.	-Të mbledhë vektorët me metodën e përbërësve. $c_x = a_x + b_x \quad c_y = a_y + b_y \quad c = \sqrt{c_x^2 + c_y^2} \quad tg \alpha = \frac{c_y}{c_x}$
6	1.5 Zgjidhje detyrash	1	-Të ndërtojë vektorin shumë dhe diferencë të dy vektorëve, me metodën e trekëndëshit, paralelogramit dhe përbërësve. - Të gjejë grafikisht dhe analitikisht modulin dhe drejtimin e vektorit shumë të dy vektorëve paralel dhe pingulë.	
7	1.7 Përsëritje			
Biloku tematik	Titulli i mësimit	Orë mësimit	Objektiva për çdo orë mësimit	Detajimi i mëtejshëm i objektivave.
Lëvizja mekanike. Kinematika	2.1 Lëvizja mekanike. Vendodhja e trupave.	1	-Të formulojë kuptimin fizik të pikës lëndore, sistemit të referimit, vendndodhjes. -Të përcaktojë në situata të ndryshme vendndodhjen relative të trupit në lidhje me një sistem referimi.	- Të dijë që trupi , përmasat e të cilit në kushte të dhëna, mund të mos përfillen, quhet pikë lëndore. -Të dijë që sistemi i referimit përbëhet nga origjina, e cila është e lidhur me një pikë (trup) referimi, tri boshtet koordinative ox,oy,oz, pingule me njëra-tjetrën, një metër dhe një kronometër.

2	2.2 Rruga. Zhvendosja. Shpejtësia.	1	-Të formulojë kuptimin fizik të madhësive fizike, rrugës, zhvendosjes, shpejtësisë mesatare dhe të çastit. -Të zbatojë ekuacionet kinematike të lëvizjes drejtvizore të trupit për njehsimin e rrugës, zhvendosjes, shpejtësisë mesatare dhe të çastit.	-Të dijë që gjatësia e trajektorës që përshkon trupi nga pika A në pikën B quhet rrugë e përshkruar nga trupi. -Segmenti i orientuar që bashkon vëndndodhjen fillestare të trupit(A) me vëndndodhjen përfundimtare të tij (B) quhet zhvendosje e trupit. -Shpejtësia mesatare përcakton zhvendosjen e trupit në njësinë e kohës. $\vec{v}_m = \frac{\vec{x} - \vec{x}_0}{t - t_0} \quad x = x_0 + v_m t$
3	2.3 Lëvizja drejtvizore e njëtrajtshme. Shpejtësia dhe zhvendosja.	1	-Të përcaktojë kushtet kur trupi kryen lëvizje drejtvizore të njëtrajtshme. -Të formulojë kuptimin fizik të shpejtësisë dhe zhvendosjes për këtë lëvizje. -Të interpretojë grafikun e shpejtësisë dhe zhvendosjes për këtë lëvizje.	Të dijë që në lëvizjen drejtvizore të njëtrajtshme : - Në çfarëdo intervalesh kohe të barabarta kryen zhvendosje të barabarta. $\Delta \vec{x} = \vec{v} \Delta t \quad x = vt \quad x = x_0 + vt$ - Grafiku i shpejtësisë në lidhje me kohën është një vijë e drejtë paralele me boshtin e kohës. -Grafiku i zhvendosjes në lidhje me kohën është një vijë e drejtë që del nga origjina e sistemit të referimit ose që pret boshtin e zhvendosjes .
4	2.4 Zgjidhje detyrash	1	-Të zbatojë ekuacionet kinematike për të njehsuar zhvendosjen , kohën, shpejtësinë për trupat që lëvizin në mënyrë të ndryshuar dhe të njëtrajtshme.	
5	2.5 Nxitimi në lëvizjen drejtvizore. Lëvizja drejtvizore njëtrajtësisht e ndryshuar.	1	Të formulojë kuptimin fizik të nxitimit mesatar dhe të çastit. -Të dallojë karakteristikat e lëvizjes drejtvizore njëtrajtësisht të ndryshuar.	-Të dijë që nga pikëpamja fizike nxitimi mesatar tregon se me sa ndryshon shpejtësia e trupit gjatë njësisë së kohës. $\vec{a}_m = \frac{\Delta \vec{v}}{\Delta t}$ -Në lëvizjen njëtrajtësisht të ndryshuar, gjatë njësisë së kohës shpejtësia ndryshon (rritet ose zvogëlohet) me të njëjtën vlerë. -Kur $a > 0$ lëvizja është njëtrajtësisht e përshpejtuar, kur $a < 0$ ajo është njëtrajtësisht e ngadalësuar.
6	2.6 Shpejtësia dhe zhvendosja në lëvizjen njëtrajtësisht të ndryshuar.	1	-Të nxjerrë ekuacionet e shpejtësisë dhe zhvendosjes për lëvizjen drejtvizore njëtrajtësisht të ndryshuar. -Të tregojë kuptimin fizik të sipërfaqes nën kurbë të grafikut shpejtësi kohë.	-Të nxjerrë ekuacionet për shpejtësinë dhe zhvendosjen për lëvizjen drejtvizore njëtrajtësisht të ndryshuar. $v = v_0 + a\Delta t \quad x = x_0 + v_0\Delta t + \frac{a\Delta t^2}{2} \quad v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x$ -Të ndërtojë grafikun e zhvendosjes në lidhje me kohën

			-Të njehsojë zhvendosjen e trupit nëpërmjet grafikut.	
7	2.7 Rënia e lirë e trupave. Nxitimi i rënies së lirë	1	-Të përkufizojë ç'është rënia e lirë e trupave. -Të shpjegojë pse trupat bien në tokë me nxitime të ndryshme. -Të njehsojë zhvendosjen dhe shpejtësinë në rënie të lirë.	-Të dijë që: trupat bien në tokë me nxitime të ndryshme për shkak të rezistencës së ndryshme që ajri i atmosferës ushtron ndaj tyre. -Shpejtësia dhe zhvendosja e trupave që kryejnë rënie të lirë njehsohen me formulat: $v = v_0 + gt \quad h = h_0 + v_0t + \frac{gt^2}{2} \quad v^2 - v_0^2 = 2gh$
8	2.8 Zgjidhje detyrash	1	-Të njehsojë zhvendosjen, kohën, shpejtësinë, nxitimin në lëvizjen njëtrajtësisht të ndryshuar dhe në rënie të lirë, duke përdorur formulat përkatëse.	
9	2.9 Lëvizja e lakuar. Lëvizja rrethore e njëtrajtshme	1	-Të përcaktojë drejtimin e shpejtësisë së trupit që kryen lëvizje të lakuar. -Të formulojë kuptimin fizik të këndit të rrotullimit, shpejtësisë këndore, periodës, frekuencës për lëvizjen rrethore të njëtrajtshme	-Të dijë që në lëvizjen e lakuar shpejtësia e çastit në një pikë të trajektorës së lakuar ka drejtimin tangent me trajektoren në çdo pikë të saj. Lëvizja e lakuar karakterizohet nga këndi i rrotullimit $\varphi = \frac{l}{R}$, shpejtësia këndore $\omega = \frac{\varphi}{t}$, shpejtësia lineare v , perioda T dhe frekuenca f . -Shpejtësia lineare dhe ajo këndore si dhe perioda dhe frekuenca e rrotullimit lidhen me njëra-tjetrën me relacionet: $v = \omega R \quad T = \frac{1}{f}$
10	2.10 Nxitimi në lëvizjen rrethore të njëtrajtshme	1	-Të formulojë kuptimin fizik të nxitimit qendërsynues. -Të përcaktojë drejtimin e nxitimit qendërsynues. -Të njehsojë modulën e nxitimit qendërsynues.	-Të dijë që në lëvizjen rrethore nxitimi qendërsynues ka drejtimin sipas rrezes së trajektorës rrethore për nga qendra e saj. - Që moduli i nxitimit qendërsynues njehsohet me relacionin: $a_q = \frac{v^2}{R}$
11	2.11 Zgjidhje detyrash	1	-Të zbatojë formulat e lëvizjes rrethore të njëtrajtshme për të njehsuar këndin e rrotullimit, shpejtësinë lineare dhe këndore, periodën, frekuencën dhe nxitimin qendërsynues.	
12	2.12 Punë laborator Matja e nxitimit të rënies së lirë	1	-Të njehsojë eksperimentalisht nxitimin e rënies së lirë. -Të realizojë matje të sakta në laborator. -Të njehsojë gabimin absolut, relativ dhe në	

			përqindje për madhësitë e matura.	
13	2.13 Punë laborator Studimi i lëvizjes rrethore të njëtrajtshme	1	-Të përcaktojë eksperimentalisht nxitimin qëndërsynues. -Të njehsojë gabimin absolut, relativ dhe në përqindje për madhësitë e matura.	
14	2.14 Përsëritje	1		
15	2.15 Detyrë kontrolli	1		
Blloku tematik	Titulli i mësimit	Orë mësimit	Objektiva për çdo orë mësimit	Detajimi i mëtejshëm i objektivave.
Dinamika. Ligjet e Njutonit	3.1Dinamika. Bashkëveprimi dhe forca	1	-Të përshkruajë objektin e studimit të dinamikës. -Të tregojë kuptimin fizik të bashkëveprimit të trupave dhe të forcës. -Të japë shembuj të forcave me kontakt të drejtpërdrejtë dhe në largësi. -Të përcaktojë grafikisht dhe analitikisht vlerën dhe drejtimin e forcës rezultante dhe ekuilibrate të forcave në situatë të ndryshme.	-Të dijë që: në natyrë veprimi është gjithnjë i ndërsjellë. -Bashkëveprimi shkakton ndryshimin e shpejtësisë së trupave ose shformimin e tyre. -Forca është madhësia që karakterizon bashkëveprimin e trupave. -Forca është madhësi vektoriale që përcaktohet nga drejtimi dhe moduli i saj. -Forca rezultante është forca që shkakton një veprim të njëjtë me atë të dy ose më shumë forcave.
2	3.2Ligji i parë i Njutonit. Masa e trupit	1	-Të shpjegojë pse kur ndërpresim lëvizjen e pedaleve ose shuajmë motorin, biçikleta dhe makina ndalen. -Të japë shembuj nga jeta e përditshme të zbatimit të ligjit të parë të Njutonit. -Të tregojë ç'është masa dhe cila është njësia e saj në sistemin SI	-Të tregojë që: trupat ruajnë gjendjen e mëparshme të lëvizjes për aq kohë sa mbi to nuk veprojnë trupa të tjerë. -Të ilustrojë me shembuj nga praktika vetinë e inercisë së trupave. -Të dijë ç'janë sistemet inerciale dhe joinerciale të referimit. -Të dijë që masa e trupit karakterizon inercinë e trupave. Sa më e madhe është inercia e trupit aq më e madhe është masa e tij.
3	3.3 Ligji i dytë Njutonit. Parimi i pavarësisë së veprimit të forcave.	1	Të provojë eksperimentalisht që nxitimi që fiton një trup është në përpjestim të drejtë me forcën që vepron mbi të dhe në përpjestim të zhdrejtë me masën e trupit. -Të ilustrojë me shembuj nga praktika zbatimin e ligjit të dytë të Njutonit.	-Të formulojë ligjin e dytë të Njutonit dhe të japë shembuj nga praktika të zbatimit të ligjit të dytë të Njutonit. -Të gjejë nxitimin e trupit duke zbatuar formulën e ligjit të dytë të Njutonit. $\vec{a} = \frac{\vec{F}}{m}$ -Të formulojë parimin e pavarësisë së veprimit të forcave mbi trupin.
4	3.4 Ligji i tretë i	1	-Të tregojë si janë madhësitë dhe drejtimet e	-Të dijë që : forcat me të cilat bashkëveprojnë dy trupa kanë

	Njutonit. Bashkëveprimet themelore në natyrë		forcave me të cilat bashkëveprojnë trupat. -Të ilustrojë me shembuj nga praktika zbatime të ligjit të tretë të Njutonit. -Të tregojë pse forcat me të cilat bashkëveprojnë trupat nuk ekuilibrojnë njëra- tjetrën. -Të tregojë karakteristikat e bashkëveprimeve themelore në natyrë.	madhësi të barabarta dhe drejtime të kundërta (ligji i tretë i Njutonit). $\vec{F}_{2-1} = -\vec{F}_{1-2}$ -Forcat me të cilat bashkëveprojnë trupat nuk ekuilibrojnë njëra tjetrën, sepse ato zbatohen në trupa të ndryshëm. -Të formulojë katër bashkëveprimet themelore (gravitacional, i dobët, elektromagnetik dhe i fortë) në natyrë dhe karakteristikat e tyre.
5	3.5 Zgjidhje detyrash	1	-Të zbatojë ligjet e Njutonit për zgjidhjen e problemave në situata të ndryshme. -Të përdorë saktë njësitë e forcës, masës, nxitimit në sistemin SI.	
6	3.6 Ligji i tërheqjes së gjithësishe. Forca e rëndesës.	1	-Të formulojë ligjin e tërheqjes së gjithësishe. -Të formulojë kuptimin e forcës së rëndesës. -Të njehsojë forcën e rëndesës së trupit duke përdorur ligjin e tërheqjes së gjithësishe.	-Të tregojë se si Njutoni arriti të zbulojë që forca me të cilën trupat tërheqin njëri- tjetrin është në përpjestim të drejtë me masën e trupave dhe në përpjesëtim të zhdrejtë me katrorin e largësisë mes tyre (ligji e tërheqjes së gjithësishe). $F = \gamma \frac{m_1 m_2}{r^2}$ -Të dijë që forca me të cilën toka tërheq trupin quhet forcë e rëndesës e trupit. Ajo është e barabartë me prodhimin e masës me nxitimin e rënies së lirë të trupit. $F = mg$ -Nxitimi i rënies së lirë të trupit zvogëlohet me rritjen e lartësisë së tij nga sipërfaqja e Tokës. $g_h = \gamma \frac{m_T}{(R_T + h)^2}$
7	3.7 Forca elastike. Ligji i Hukut	1	-Të formulojë kuptimin fizik të forcës elastike. -Të dallojë shformimin elastik nga ai plastik. -Të nxjerrë në rrugë eksperimentale ligjin e Hukut.	-Të dijë cilat forca janë forca elastike. Forcat që i rikthejnë trupat në formën dhe përmasat fillestare quhen forca elastike. -Të provojë eksperimentalisht që forca elastike është në përpjestim të drejtë me madhësinë e shformimit dhe ka drejtim të kundërt me të (ligji i Hukut). $F_e = -kx$
8	3.8 Pesha e trupit	1	-Të formulojë kuptimin fizik të peshës së trupit. -Të bëjë dallimin ndërmjet forcës së rëndesës dhe peshës së trupit.	-Të dijë që: pesha e trupit është forca me të cilën trupi mëshon mbi mbështetësen e vet horizontale ose tërheq sustën ku është varur . -Kur trupi është në prehje pesha e trupit është numerikisht e

			-Të përcaktojë peshën e trupit që lëviz me nxitim.	barabartë me forcën e rëndesës së trupit. $P = G = mg$ -Pesha e trupit që lëviz me nxitim me drejtim vertikalisht lart është më e madhe se forca e rëndesës mg e trupit në prehje. $P = mg + ma$ -Pesha e trupit që lëviz me nxitim me drejtim vertikalisht poshtë është më e vogël se forca e rëndesës mg e trupit në prehje. $P = mg - ma$
9	3.9 Zgjidhje detyrash	1	-Të zbatojë ligjin e tërheqjes së gjithshme në zgjidhjen e detyrave. -Të njehsojë peshën e trupit që lëviz me nxitim. -Të zbatojë ligjin e Hukut në situata të ndryshme.	
10	3.10 Forca e fërkimit	1	-Të formulojë kuptimin fizik të forcës së fërkimit. -Të tregojë eksperimentalisht varësinë e forcës së fërkimit nga lloji i materialit dhe forca ngjeshëse e trupit. -Të tregojë rrugët që ndiqen për zvogëlimin e fërkimit.	-Të bëjë dallimin ndërmjet forcës së fërkimit të prehjes dhe forcës së fërkimit të rrëshqitjes. -Të tregojë eksperimentalisht që forca e fërkimit varet nga lloji i materialit të trupave që fërkohen dhe nga forca ngjeshëse e trupit. $F = \mu F_{ngj} = \mu N$ ku N është forca e kundërveprimit të mbështetëses mbi trupin. -Të tregojë shembuj nga praktika ku fërkimi është i dobishëm dhe i dëmshëm dhe se si duhet vepruar në këto raste.
11	3.11 Forca qendërsynuese	1	-Të formulojë kuptimin fizik të nxitimit dhe forcës qendërsynuese. -Të njehsojë modulën dhe të përcaktojë drejtimin e nxitimit dhe forcës qendërsynuese. -Të tregojë shembuj nga teknika të zbatimit të forcës qendërsynuese në lëvizjen e trupave.	-Të dijë që: forca (ose rezultatja e forcave) që shkakton nxitimin qendërsynues të trupit dhe ka drejtimin për nga qendra e trajektorës rrethore të trupit quhet forcë qendërsynuese. $F_q = \frac{mv^2}{r} \quad F_q = m\omega^2 r$ -Forca qendërsynuese nuk është ndonjë lloj i veçantë force. Ajo mund të jetë forcë elastike, fërkimi, gravitacionale, elektrike etj. -Duke shfrytëzuar ligjin e tërheqjes së gjithshme si dhe njohuritë fizike të mara deri tani nxënësi duhet të njehsojë shpejtësinë lineare dhe periodën e rrotullimit të satelitëve natyralë dhe artificialë të Tokës apo planetëve të tjerë të sistemit tonë diellor. $v = \sqrt{\frac{\gamma m_T}{r}} \quad T = 2\pi \sqrt{\frac{r^3}{\gamma m_T}}$
12	3.12 Zgjidhje	1	-Të shkruajë ekuacionin e ligjit të dytë të Njutonit	

	detyrash		për trupin që lëviz. -Të zbatojë ligjet e Njutonit për studimin e lëvizjes së trupave. -Të bëjë analizën e forcave që veprojnë mbi trupin që është në prehje apo në lëvizje. -Të njesojë nxitimin e trupit në situata të ndryshme si dhe forcën qendërsynuese për lëvizjen rrotulluese të trupit.	
13	3.13 Impulsi i trupit. Ligji i ruajtjes së impulsit të trupit.	1	-Të formulojë kuptimin fizik të impulsit të trupit, impulsit të forcës dhe sistemit të mbyllur të trupave. -Të nxjerrë ligjin e ruajtjes së impulsit për sistemin e mbyllur të trupave. -Të zbatojë ekuacionin që lidh ndryshimin e impulsit me impulsin e forcës.	-Të dijë që impulsi i trupit është i barabartë me prodhimin e forcës me shpejtësinë e trupit , kurse impuls i forcës me prodhimin e forcës me kohën gjatë së cilës vepron ajo si dhe lidhjen ndërmjet impulsit të forcës që vepron mbi trupin dhe ndryshimit të impulsit të tij. $\vec{p} = m\vec{v} \quad \vec{F}\Delta t = m\vec{v} - m\vec{v}_0$ Duke shfrytëzuar njohuritë fizike të marra deri tani nxënësi duhet të nxjerrë ekuacionin që shpreh ligjin e ruajtjes së impulsit të një sistemi të izoluar trupash. $m_1\vec{v}_1 + m_2\vec{v}_2 = m_1\vec{v}'_1 + m_2\vec{v}'_2$
14	3.14 Zgjidhje detyrash	1	-Të njehsojë impulsin dhe ndryshimin e tij në situata të ndryshme të bashkëveprimit të trupave. -Të zbatojë ligjin e ruajtjes së impulsit në bashkëveprimin e trupave.	
15	3.15 Punë laborator Matja e koeficientit të elasticitetit të sustës dhe fijos elastike.	1	-Të përcaktojë eksperimentalisht koeficientin e elasticitetit të sustës dhe fijos elastike. -Të njehsojë gabimin absolut, relativ dhe në përqindje të koeficientit të matur të elasticitetit.	
16	3.16 P. L. Matja e koeficientit të fërkimit të rrëshqitjes	1	- Të përcaktojë eksperimentalisht koeficientin e fërkimit të rrëshqitjes. -Të njehsojë gabimin absolut, relativ dhe në përqindje të koeficientit të matur të fërkimit.	
17	3.17 Përsëritje	1		

18	3.18 Detyrë kontrolli	1		
Blloku tematik	Titulli i mësimit	Orë mësimi	Objektiva për cdo orë mësimi	Detajimi i mëtejshëm i objektivave.
Forcat dhe barazpesha	4.1 Statika. Barazpesha e trupave që nuk kryejnë lëvizje rrotulluese.	1	-Të formulojë kuptimin fizik të baraspeshës të pikës lëndore dhe të trupit. -Të gjejë rezultanten e forcave që veprojnë mbi një trup, kur ato kanë të njëjtin drejtim ose formojnë kënd ndërmjet tyre. -Të analizojë kushtet kur trupi është në baraspeshë ose jo.	-Të dijë që pika lëndore dhe trupi janë në baraspeshë, kur rezultatja e forcave që veprojnë mbi të është zero. -Të gjejë vlerën numerike drejtimin dhe pikën e zbatimit të forcës rezultante të forcave paralele me të njëjtin drejtim dhe drejtime të kundërta. $F_R = F_1 + F_2 \quad F_R = F_1 - F_2 \quad F_1 l_1 = F_2 l_2$
2	4.2 Momenti i forcës. Kushti i baraspeshës së trupit që ka bosht rrotullimi.	1	-Të formulojë kuptimin fizik të momentit të forcës dhe të çiftit të forcave. -Të ilustrujë me shembuj aplikimin e momentit të forcës dhe çiftit të forcave. -Të zbatojë kushtet e baraspeshës së trupit që ka bosht rrotullimi	-Të dijë që: për të rrotulluar një trup të ngurtë, duhet të ushtrojmë një forcë, drejtimi i së cilës nuk është paralel ose nuk e pret boshtin e tij të rrotullimit. -Momenti i një force është i barabartë me prodhimin e forcës me krahun e saj. $M = Fd$ - të dijë kushtin e baraspeshës së trupit që ka bosht rrotullimi, që shuma algjebrike e momenteve të forcave që veprojnë mbi trupin, në lidhje me boshtin është zero. $M_1 + M_2 + \dots + M_N = 0$
3	4.3 Qendra e rëndesës. Llojet e baraspeshës.	1	-Të formulojë kuptimin fizik të qendrës së rëndesës si dhe të kushteve të baraspeshës për tri llojet e saj. -Të tregojë nga se varet qëndrueshmëria e një trupi.	-Të dijë që qendra e rëndesës është pika e trupit ku zbatohet forca e rëndesës e tij. -Të tregojë kushtet kur trupi ndodhet në baraspeshë të qëndrueshme, të paqëndrueshme dhe asnjëse. - Të tregojë nga praktika shembuj trupash që janë në baraspeshë të qëndrueshme, të paqëndrueshme dhe asnjëse. -Të dijë që qëndrueshmëria e një trupi është aq më e madhe sa më e madhe është sipërfaqja e mbështetjes së trupit dhe sa më afër saj ndodhet qendra e rëndesës e tij.
4	4.4 Zgjidhje detyrash	1	-Të njehsojë momentin e një force, të çiftit të forcave dhe momentit resultant të disa forcave që veprojnë mbi trupin që ka bosht rrotullimi. -Të zbatojë kushtet e baraspeshës për studimin e ekuilibrit të trupit që ka bosht rrotullimi.	

5	4.5 Lëvizja rrotulluese e trupit të ngurtë. Madhësitë karakteristike.	1	-Të formulojë kuptimin fizik të këndit të rrotullimit, shpejtësisë këndore, periodës, frekuencës dhe nxitimit këndor. -Të bëjë analogjinë ndërmjet madhësive që karakterizojnë lëvizjen tejbartëse me lëvizjen rrotulluese të pikës lëndore.	-Të dijë ç'është këndi i rrotullimit, shpejtësia këndore, perioda, frekuenca dhe nxitimi këndor për lëvizjen rrotulluese të trupit të ngurtë, që ka një bosht rrotullimi si dhe formulat me të cilat njehsohen ato. $\omega = \frac{\Delta\varphi}{\Delta t}, \quad T = \frac{1}{f}, \quad \varepsilon = \frac{\Delta\omega}{\Delta t}$ -Të shkruaj formulat me anën e të cilave studiohet lëvizja rrotulluese e trupit të ngurtë duke shfrytëzuar analogjinë e madhësive që karakterizojnë lëvizjen translative dhe atyre të lëvizjes rrotulluese.
6	4.6 Momenti i inercisë. Ligji themelor i dinamikës për trupin që rrotullohet.	1	-Të formulojë kuptimin fizik të inercisë dhe të momentit të inercisë për trupin që rrotullohet. -Të njehsojë momentin e inercisë të disa trupave si shufra e drejtë, cilindri, disku, sfera etj. -Të zbatojë ekuacionin themelor të dinamikës për lëvizjen rrotulluese të trupit të ngurtë.	-Të dijë që: për të karakterizuar inercinë e rrotullimit përdoret kuptimi i momentit të inercisë të pikës lëndore dhe të trupit në lidhje me një bosht rrotullimi. -Të dijë formulat me të cilat njehsohet momenti i inercisë së shufrës, sferës, cilindrit, unazës, etj. $I = \frac{1}{12} ml^2, I = \frac{1}{3} ml^2, I = \frac{2}{5} mr^2,$ $I = \frac{1}{2} mr^2, I = mr^2$ -Të gjejë nxitimin qendërsynues të trupit që rrotullohet rreth një boshti me anën e ekuacionit themelor të dinamikës. $\varepsilon = \frac{M}{I}$
7	4.7 Momenti këndor. Ligji i ruajtjes së momentit këndor.	1	-Të formulojë kuptimin fizik të momentit këndor. -Të përcaktojë modulin dhe drejtimin e momentit këndor. -Të zbatojë ligjin e ruajtjes të momentit këndor. -Të japë shembuj nga praktika ku gjen zbatim ligji i ruajtjes së momentit këndor.	-Të dijë që momenti këndor i pikës lëndore është madhësia që është e barabartë me prodhimin e impulsit me largësinë e pikës lëndore (trupit) nga boshti i rrotullimit. $L = mvr$ -Momenti këndor i trupit njehsohet me relacionin: $\vec{L} = I\vec{\omega}$ -Të formulojë ligjin e ruajtjes së momentit këndor dhe ta zbatojë atë gjatë zgjidhjes së detyrave. $I_1\omega_1 = I_2\omega_2 = C^{te}$
8	4.8 Zgjidhje detyrash	1	-Të njehsojë shpejtësinë këndore, nxitimin këndor të trupit që kryen lëvizje rrethore njëtrajtësisht të ndryshuar. -Të zbatojë ekuacionin themelor të dinamikës	

			dhe ligjin e ruajtjes së momentit këndor për lëvizjen rrotulluese të trupit të ngurtë.	
9	4.9 Përsëritje	1		
10	4.10 Detyrë kontrolli	1		
Linja 2 Energjia dhe transformimet e saj		Orë mësimi 22	Objektiva të përgjithshëm Nxënësi/ja demonstroi të kuptuarit e konceptit të energjisë dhe transformimet e saj në dukuritë mekanike, termodinamike, relativitetit special. Ai/a ajo interpreton dhe zbaton marrëdhëniet ndërmjet shkencës dhe teknologjisë, planifikon dhe kryen matje të thjeshta, interpreton, vlerëson dhe zbaton rezultatet. Për të mbledhur informacionin dhe për ta paraqitur atë, nxënësi/ja përdor burime, mënyra dhe pajisje të ndryshme.	Synime të përgjithshme Fizika, si një nga shkencat kryesore të natyrës, përdor metoda dhe mjete të rëndësishme të menduarit, të cilat zhvillojnë mënyrën e të kuptuarit të nxënësit. Ajo shpjegon natyrën, formulon ligje duke theksuar karakterin universal të tyre dhe i paraqet ata në formën e modeleve matematike. Fizika u mundëson të gjithë nxënësve hetimin shkencor, të menduarit krijues dhe kritik, problemzgjdhjen. Këto veprimtari kërkojnë aftësi të veçanta dhe shprehi të menduarit, si: saktësi, disiplinë dhe integritet në zbatimin e parimeve shkencore.
Blloku tematik	Titulli i mësimit	Orë mësimi	Objektiva për cdo orë mësimi	Detajimi i mëtejshëm i objektivave.
Puna e forcave dhe energjia mekanike	5.1 Puna mekanike . Puna e forcës konstante dhe të ndryshueshme.	1	-Të formulojë kuptimin fizik të punës mekanike. -Të njehsojë punën e forcës konstante dhe të ndryshueshme. -Të njehsojë punën që kryejnë disa forca mbi trupin. -Të dallojë kur puna që kryen një forcë mbi trupit është pozitive, negative dhe zero.	-Të dijë që : puna mekanike është e barabartë me prodhimin e modulit të përbërëses së forcës, sipas drejtimit të zhvendosjes me modulin e zhvendosjes. $A = F_x \cdot x$ -Puna e forcës elastike (të ndryshueshme) njehsohet me relacionin: $A = \frac{kx^2}{2}$ ku k është koeficienti i elasticitetit të sustës. -Fuqia e një makine është e barabartë me raportin e punës së kryer nga makina me kohën me të cilën kryhet kjo punë. $P = A / t$
2	5.2 Energjia	1	-Të formulojë kuptimin fizik të energjisë kinetike.	-Të dijë që energjia kinetike e trupit është e barabartë me punën

	kinetike. Teorema e energjisë kinetike		-Të bëjë dallimin ndërmjet koncepteve punë dhe energji. -Të zbatojë teoremën e energjisë kinetike në ushtrime të ndryshme.	maksimale që mund të kryejë trupi derisa ai të ndalet. -Të tregojë që energjia kinetike e trupit që kryen lëvizje tejbartëse, është e barabartë me gjysmën e prodhimit të masës me shpejtësinë e tij në katror. $E_k = \frac{mv^2}{2}$ -Të nxjerrë dhe të formulojë teoremën e energjisë kinetike: puna e përgjithshme që kryhet mbi sistemin e trupave është e barabartë me ndryshimin e energjisë kinetike të sistemit të trupave. $A = E_{k2} - E_{k1}$
3	5.3 Energjia potenciale. Energjia potenciale gravitacionale dhe elastike.	1	-Të formulojë kuptimin fizik të energjisë potenciale. -Të njehsojë punën e forcës së rëndesës. -Të njehsojë punën e forcës elastike.	-Të dijë që : energjia potenciale e trupit është energjia që zotëron ai për shkak të ndryshimit të pozicionit të tij në lidhje me trupat e tjerë me të cilët ai bashkëvepron. -Puna e forcës së rëndesës nuk varet nga forma e trajektorës, ajo është e barabartë me prodhimin e modulit të forcës së rëndesës me diferencën e lartësive të pozicionit fillestar dhe përfundimtar të trupit. $A = mg(h_2 - h_1)$ -Energjia potenciale gravitacionale e trupit (sitemit trup-Tokë) njehsohet me formulën: $E_p = mgh$ -Energjia potenciale e trupit varet nga vendndodhja e tij në lidhje me nivelin zero të llogaritjes së energjisë potenciale, kurse ndryshimi i saj nuk varet nga zgjedhja e këtij niveli. -Puna e forcës elastike është e barabartë me ndryshimin në shenjë të kundërt, të energjisë potenciale të shformimit të trupit. $A = -\left(\frac{kx_2^2}{2} - \frac{kx_1^2}{2}\right)$
4	5.4 Zgjidhje detyrash	1	-Të njehsojë punën që kryejnë një ose disa forca mbi një trup që zhvendoset. -Të zbatojë teoremën e energjisë kinetike për zgjidhjen e detyrave. -Të njehsojë energjinë potenciale të trupit në lidhje me nivele zero të ndryshme të llogaritjes si dhe ndryshimin e saj.	
5	5.5 Energjia	1	-Të tregojë ç'janë forcat konservative dhe	-Të dijë që: një sistem quhet i mbyllur kur forcat e jashtme mbi

	mekanike. Ligji i ruajtjes së energjisë mekanike.		jokonservative, si dhe sistemet e mbyllura. -Të nxjerrë ekuacionin që shpreh ligjin e ruajtjes së energjisë mekaniketë sistemit të trupave.	sistemin mungojnë, janë të papërfillshme në lidhje me forcat e brendshme, ose baraspeshojnë njëra- tjetrën. -Energjia mekanike e një sistemi është e barabartë me shumën e energjisë kinetike dhe potenciale të sistemit. $E_M = E_K + E_P$ -Të nxjerrë ekuacionin që shpreh ligjin e ruajtjes së energjisë mekanike. $E_{K1} + E_{P1} = E_{K2} + E_{P2}$ -Të formulojë ligjin e ruajtjes së energjisë mekanike. Në një sistem trupash të mbyllur dhe konservativ energjia mekanike e sistemit mbetet e pandryshuar.
6	5.6 Goditjet elastike dhe jo elastike	1	-Të tregojë dallimin ndërmjet goditjeve elastike dhe joelastike. -Të zbatojë ligjin e ruajtjes së impulsit dhe të energjisë mekanike për studimin e goditjeve elastike dhe joelastike.	-Të dijë që : kur energjia kinetike e përgjithshme e trupave para goditjes dhe pas goditjes ruhet, goditja është elastike, kurse kur kjo energji nuk ruhet goditja është joelastike. -Të tregojë që në goditjet elastike shpejtësia relative me të cilën trupat largohen pas goditjes është e barabartë me shpejtësinë relative me të cilën trupat afrohen para goditjes. $v_2 - v_1 = -(v'_2 - v'_1)$
7	5.7 Zgjidhje detyrash	1	-Të zbatojë ligjin e ruajtjes së impulsit dhe energjisë mekanike për zgjidhjen e situatave të ndryshme në detyrat me goditje elastike të trupave.	
8	5.8 P.L Studimi i ligjit të ruajtjes dhe shndërrimit të energjisë mekanike.	1	-Të provojë eksperimentalisht që energjia mekanike ruhet. -Të përcaktojë gabimin absolut, relativ dhe në përqindje të madhësive të matura.	
9	5.9 Përsëritje	1		
10	5.10 Detyrë kontrolli	1		
Blloku tematik	Titulli i mësimit	Orë mësimi	Objektiva për çdo orë mësimi	Detajimi i mëtejshëm i objektivave.
Termodinamika	6.1 Termodinamika energjia e	1	-Të formulojë kuptimin fizik të gjendjes së sistemit, procesit termodinamik dhe energjisë së brendshme termike të gazit.	-Të dijë që energjia e brendëshme termike e gazit ideal është e barabartë me shumën e energjisë kinetike të të gjithë molekulave të tij.

	brendshme; Puna dhe energja		-Të tregojë mënyrat e ndryshimit të energjisë së brendshme termike . -Të bëjë dallimin ndërmjet punës, nxehtësisë dhe energjisë termike.	Për gazin ideal njëatomik dhe dyatomik ajo është: $U_{1at} = \frac{3}{2} \frac{m}{M} RT \quad U_{2at} = \frac{5}{2} \frac{m}{M} RT$ -Energja e brendshme termike mund të ndryshohet duke kryer punë mbi sistemin ose me anën e tejçimit të nxehtësisë. -Energja e brendshme përcakton gjendjen termike të sistemit, kurse sasia e nxehtësisë është masa e ndryshimit të kësaj energjie kur sistemi kalon nga një gjendje në një tjetër.
2	6.2 Puna e një sistemi termodinamik	1	-Të formulojë kuptimin fizik të punës së gazit. -Të njehsojë punën e gazit gjatë një procesi izobarik. -Të njehsojë punën e gazit me anën e grafikut që shpreh varësinë e shtypjes nga vëllimi për procesin izobarik etj.	-Të tregojë që puna e kryer nga gazi gjatë një procesi izobarik (në shtypje konstante) është e barabartë me prodhimin e shtypjes me ndryshimin e vëllimit të gazit. $A = p(V_2 - V_1)$ - Të dijë që puna e kryer nga gazi është numerikisht e barabartë me sipërfaqen e figurës që kufizohet nga grafiku i varësisë së shtypjes nga vëllimi, boshti i vëllimit dhe dy segmentet (koordinatat) që i përgjigjen vëllimit fillestar dhe përfundimtar të gazit.
3	6.3 Parimi i parë i termodinamikës Zbatime.	1	-Të formulojë parimin e parë të termodinamikës. -Të tregojë pse parimi i parë i termodinamikës është shprehje e ligjit të ruajtjes së energjisë -Të japë shembuj të zbatimit të parimit të parë të termodinamikës.	-Të dijë disa nga formulimet e parimit të parë të termodinamikës , si: Nxehtësia që i jepet sistemit shkon për ndryshimin e energjisë së brendshme të tij si dhe punën e kryer nga sistemi mbi trupat e jashtëm. Ndërtimi i një makine të përjetshme që do të punonte pa marë energji nga jashtë , është i pamundur etj. $Q = \Delta U + A$
4	6.4 Zgjidhje detyrsh	1	-Të njehsojë punën , nxehtësinë, energjinë e brendshme termike të gazit në procese të ndryshme fizike, duke përdorur parimin e parë të termodinamikës.	
5	6.5 Motorët termik . Rendimenti i tyre.	1	-Të tregojë si punon një motor me avull, një turbinë dhe një motor me djegie të brendshme. -Të përshkruajë proceset nga të cilat përbëhet një cikël Karno. -Të tregojë si përcaktohet dhe sa është rendimenti i një motori termik.	-Të tregojë cilat janë pjesët përbërëse të motorëve me avull dhe me djegie të brendshme dhe se si funksionojnë ato. -Të dijë që rendimenti i motorit termik është i barabartë me raportin e punës së kryer nga motori me nxehtësinë e përthithur gjatë një cikli. $\eta = \frac{A}{Q_{pwr}} \quad \eta = \frac{Q_{pwr} - Q_{jep}}{Q_{pwr}}$
6	5.6 Parimi dytë	1	-Të tregojë ç'janë proceset e kthyeshme dhe të	--Të dijë disa nga formulimet e parimit të parë të termodinamikës ,

	i termodinamikës		pakthyeshme. -Të formulojë parimin e dytë të termodinamikës. -Të tregojë pse përpjekjet për ndërtimin e një makine të përjetshme të llojit të dytë dështuan.	si: Nxehtësia kalon vetiu nga trupi i ngrohtë në trupin e ftohtë dhe nuk mund të kalojë vetiu nga trupi i ftohtë në një trup të ngrohtë. Në një motor termik është e pamundur të realizohet një process ciklik i tillë që të shndërrojë plotësisht në punë nxehtësinë që merr nga një burim i vetëm. Është e pamundur të ndërtohet një motor i përjetshëm i llojit të dytë.
7	6.7 Zgjidhje detyrash	1	-Të zbatojë parimin e parë dhe të dytë të termodinamikës në zgjidhjen e detyrave. -Të njehsojë rendimentin e motorëve termik.	
8	6.8 Makina ftohëse. Ajri i kondicionuar dhe pompa ngrohëse.	1	-Të tregojë pse makinat ftohëse punojnë në bazë të parimit të dytë të termodinamikës. Të njehsojë koeficientin re efektivitetit të makinave ftohëse.	-Të dijë që: koeficienti maksimal i një frigoriferi ideal njehsohet me formulën: $KE = \frac{T_U}{T_L - T_U}$ ku T_U dhe T_L janë temperature brenda frigoriferit dhe në mjedisin e dhomës ku ndodhet ai
9	6.9 Ndotja termike e mjedisit	1	-Të identifikojë shkaqet e ndotjes termike të mjedisit. -Të tregojë masat që duhen marrë për të ulur ndotjen termike.	
10	6.10 Zgjidhje detyrash	1	-Të zbatojë parimet e termodinamikës në zgjidhjen e detyrave. -Të përdorë saktë ekuacionin e përgjithshëm të gazeve, formulat për ndryshimin e energjisë së brendshme të gazit në raste të ndryshme.	
11	6.11 Përsëritje	1		
12	6.12 Detyrë kontrolli	1		